

Gedragsprotocol

OBS de Piramide Europawijk

OBS de Piramide

1. Inleiding	blz. 2
▪ Hoe zien wij de samenleving?	blz. 2
▪ Wat zijn voor ons belangrijke waarden?	Blz. 2
▪ Wat zijn voor ons belangrijke doelen?	Blz. 2
2. Gedragsprotocol Oeps!	blz. 3
▪ Grensoverschrijdend gedrag	blz. 3
▪ Gedeelde verantwoordelijkheid	blz. 5
▪ Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag	blz. 5
3. Handleiding voor het gebruik van het Oeps-formulier	blz. 6
▪ Het doel van het Oeps-formulier	blz. 6
▪ Om welk grensoverschrijdend gedrag van de leerling gaat het?	blz. 6
▪ Het gebruik	blz. 6
▪ Het invullen	blz. 6
▪ De vragen	blz. 6
▪ De afkoelperiode	blz. 7
▪ Het nagesprek	blz. 7
▪ Gesprek met de ouders	blz. 7
Bijlage 1. Contact sociale vaardigheden	blz. 8
Bijlage 2. Pestprotocol Kanjermethode	blz. 9
Bijlage 3. Oeps formulier	blz. 13
Bijlage 4. Protocol schorsing en verwijdering	blz. 14
Bijlage 5: Formulier inzake schorsing en/of verwijdering van leerlingen	blz. 15

1. Inleiding

OBS de Piramide staat voor een veilige leer- en leefomgeving voor zowel de kinderen, de ouders en de leerkrachten.

Hiervoor zijn er op onze school een pestprotocol en een gedragprotocol opgesteld. Deze protocollen bepalen hoe wij met elkaar omgaan op school.

Hoe zien wij de mens en de samenleving?

- Ieder mens is een uniek persoon in aanleg, interesses, karakter, enz.;
- Ieder mens heeft zijn eigen kwaliteiten;
- Ieder mens leert iedere dag en ontwikkelt zich gaandeweg;
- Ieder mens heeft andere mensen nodig om zich te kunnen ontwikkelen;
- Ieder mens heeft ruimte, veiligheid en vertrouwen nodig om zich te ontwikkelen;
- Onze samenleving is multicultureel, pluriform en kent grote sociale verschillen;
- Onze samenleving verandert voortdurend.

Wat zijn voor ons belangrijke waarden?

- Respect;
- Veiligheid;
- Verantwoordelijkheid;
- Vertrouwen;
- Openheid;
- Betrokkenheid.

Wat zijn voor ons belangrijke doelen?

- Wij willen een (stimulerende) leeromgeving bieden waarin iedereen zich prettig en veilig voelt en waar we plezier hebben, zodat de optimale (leer)resultaten worden behaald.
- In die stimulerende omgeving vindt het leren van en met elkaar plaats. Wij willen dat de leerlingen zich hier kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, evenwichtige, sociale mensen die vol vertrouwen de wereld tegemoet gaan.
- Wij willen hiervoor een veilig en respectvol schoolklimaat waarin we de individuele ontwikkeling van kinderen en volwassenen en de saamhorigheid bevorderen.

Om bovenstaande doelen te verwezenlijken wordt op OBS de Piramide Europawijk in groep 1 t/m 8 de Kanjermethode onderwezen en het bijbehorende het Kanjer pestprotocol gebruikt bij pestgedrag.

2. Gedragprotocol: Oeps! Dat ging even mis

Grensoverschrijdend gedrag

Een ruzie, een misverstand, een kleine misrekening, een vergissing, een plagerijtje, ze komen met regelmaat voor op elke school, dus ook op de Piramide Europawijk.

In veel van dergelijke gevallen kunnen de kinderen dit zelf oplossen.

In andere gevallen is de assistentie van de leerkracht gewenst dan wel nodig.

Met een gesprekje of een waarschuwing worden in de regel de meeste problemen al snel opgelost.

Het kan echter voorkomen dat een probleem hardnekkiger of ernstiger is. Dan is meer gerichte aandacht noodzakelijk. Het is daarom gewenst, dat het voor alle partijen inzichtelijk is wat onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan en welke stappen worden genomen om tot gedragsverbetering te komen. Dit wordt beschreven in het gedragprotocol.

Aan het begin van het schooljaar ondertekenen de leerlingen van groep 4 t/m 8 een contract waarin de gedragsregels die op onze school gelden beschreven staan (zie bijlage 1). De leerkracht bespreekt dit contract met de gehele groep. In groep 4 bespreekt de directeur het contract. In de onderbouw worden de gedragsregels besproken aan de hand van pictogrammen die in de klas hangen.

Wij zien het volgende gedrag als grensoverschrijdend I:

- 1.** Fysiek geweld
- 2.** Brutaal gedrag
- 3.** Niet houden aan de regels
- 4.** Weigeren de opdracht van de leerkracht op te volgen
- 5.** Moedwillig vernielen of stelen van spullen
- 6.** Pesten/uitschelden/discrimineren
- 7.** Incidenten buiten schooltijd die doorspelen op school
- 8.** Wangedrag tijdens bijvoorbeeld excursies
- 9.** Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd
- 10.** Het onacceptabel gebruiken van digitale middelen
- 11.** Seksuele intimidatie

1. Fysiek geweld

Het is belangrijk dat ieder kind op school en op het schoolplein veilig kan spelen. Slaan, schoppen of vechten in school of tijdens de pauze is ontoelaatbaar. De overtreder mag tijdens de pauze niet naar buiten. Dit kan, afhankelijk van de ernst van de overtreding gelden voor 1 of meerdere pauzes.

Indien deze correctie niet leidt tot verbetering, zal er in overleg met de ouders naar oplossingen worden gezocht. Het kind dient zijn excuses aan te bieden.

2. Brutaal gedrag

Onder brutaal gedrag verstaan we: geen respect hebbend voor iemand anders, onbeleefd, onbeschoft en onredelijk gedrag.

3. Niet houden aan de regel

De school heeft zorgvuldig pleinregels en schoolregels opgesteld (Zie informatieboekje) en verwacht dat leerlingen zich aan deze regels houden om een veilig klimaat te kunnen waarborgen.

4. Weigeren de opdracht van de leerkracht op te volgen

Het is niet acceptabel dat een kind weigert deel te nemen aan bepaalde lessen en/of weigert opdrachten uit te voeren

5. Moedwillig vernielen of stelen van spullen

Het bewust stuk maken of stelen van eigendommen binnen school (Schooleigendom, eigendommen van personeel of leerlingen) is onacceptabel. In geval van moedwillige vernielingen of stelen van eigendommen van andere kinderen dienen ouders de schadevergoeding onderling regelen. Bij moedwillige vernieling of stelen van schoolspullen dienen de ouders (De leerling) de onkosten te vergoeden.

6. Pesten/uitschelden/discrimineren

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:
Doodzwijgen, isoleren, insluiten in de klas, op de gang of het schoolplein opwachten buiten school, slaan of schoppen, achterna rijden, altijd een bijnaam gebruiken, zogenaamd leuke opmerkingen maken, jennen, bezittingen afpakken opmerkingen maken over kleding, obscene gebaren maken, iemand voortdurend ergens de schuld van geven. Voor het oplossen van het pestgedrag gebruiken wij het Pestprotocol Kanjermethode. (zie bijlage 2)

7. Incidenten buiten schooltijd

Soms spelen kunnen incidenten die na schooltijd hebben plaats gevonden doorspelen op school. In dat geval is het van belang dat de school hiervan op de hoogte is.

8. Wangedrag tijdens excursies en uitstapjes

Het kind wordt uiteraard ter plekke tot de orde geroepen. Als het kind gedurende de hele excursie onacceptabel gedrag blijft vertonen, kan in overleg met de directie en/of de ouders worden besloten het kind de volgende keer op school te laten. Het kind wordt dan uitgesloten van 1 of meerdere uitjes.

9. Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein of de gymzaal onder schooltijd

Dit kan gevaarlijke situaties opleveren. Het is mogelijk dat een kind ongerust is over de thuissituatie, maar het komt ook voor dat na een conflict een kind besluit naar huis te gaan. Indien zoiets is gebeurd wordt meteen telefonisch contact opgenomen met de ouders. We verwachten het kind direct weer terug op school. Er wordt zo spoedig mogelijk een afspraak gemaakt met de ouders over de ontstane situatie. Bij ongewenst gedrag neemt de leerling plaats op een bank in de gymzaal of de leerkracht haalt de leerling op.

10. Onacceptabel gebruik van digitale middelen

Het is belangrijk dat de leerlingen zorgvuldig met digitale middelen zoals computers, het digibord etc. omgaan. Respectloos gedrag naar leerlingen van de school via social media en het internet is onacceptabel. Afspraken betreffende mobiele telefoons worden gerespecteerd. (Zie contract). Ouders kunnen na schooltijd de mobiele telefoon ophalen bij de leerkracht als de afspraken niet nageleefd worden door de leerling.

11. Seksuele intimidatie

Opmerkingen die seksueel getint zijn worden niet geaccepteerd. Storend gedrag in en bij de kleedkamers en ongewenst contact tussen leerlingen wordt niet getolereerd.

Bij bovenstaande incidenten biedt betreffende leerling zijn excuus aan betrokken personen aan.

Gedeelde verantwoordelijkheid:

Alle partijen hebben een verantwoordelijkheid voor het bevorderen en handhaven van een goede sfeer op school. Daarom wordt van eenieder verwacht zich aan de volgende regels te houden:

- Eenieder heeft het recht en de plicht grensoverschrijdend gedrag te melden bij de leerkracht, de IB-er of de directeur.
- Alle leerkrachten verplichten zich tot het serieus nemen van klachten en het nemen van stappen (zie stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag) die tot een oplossing kunnen leiden.
- Ouders en kinderen verplichten zich tot het geven van eerlijke informatie, het overleg met de leerkrachten/de directeur/ de IB-er én het ondersteunen van de aanpak op school (beschreven in het stappenplan) bij het oplossen van problemen.
- Het is niet toegestaan, dat ouders of derden op school komen om eigenhandig problemen op te lossen. Problemen worden opgelost door en in overleg met de school.
- Het gedragsprotocol zal om de twee jaar worden geëvalueerd en bijgesteld.

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

Alle stappen van het stappenplan worden geregistreerd in het LVS door desbetreffende leerkracht. Voor een time out, schorsing en/of verwijdering wordt een apart formulier ingevuld. (Zie bijlage 5.)

1. De leerling vertoont grensoverschrijdend gedrag (dit wordt bepaald door de leerkracht, directie of medeleerlingen). De leerling wordt aangesproken op zijn gedrag en krijgt een eerste officiële waarschuwing. Dit wordt altijd gedaan in overleg met de directie. De leerkracht maakt een notitie hiervan in het LVS. Bij fysiek geweld en wangedrag volgt directe uitsluiting van de activiteit of er wordt een andere passende maatregel genomen. Bij zeer ernstige overtredingen kan de leerkracht eventueel samen met de directie besluiten eerder in gesprek te gaan met de ouders om herhaling te voorkomen. Ook kan bij een ernstige overtreding besloten worden door de directie en de leerkracht om gelijk een Oeps- formulier te laten invullen.
2. Bij een tweede keer krijgt de leerling in overleg met de directie een tweede officiële waarschuwing. Ook hiervan wordt een aantekening gemaakt in het LVS. De leerling wordt aangesproken op zijn gedrag. Er volgt een sanctie en ouders worden bij de tweede waarschuwing ingelicht. Bij fysiek geweld en wangedrag volgt directe uitsluiting van de activiteit of er wordt een andere passende maatregel genomen
3. Bij een derde keer binnen drie maanden vult de leerling dezelfde dag een Oeps-formulier (bijlage 3) naar waarheid in, met de hulp van de leerkracht die bij het incident aanwezig was.
4. Het formulier gaat met de leerling mee naar huis nadat ouders telefonisch of in een oudergesprek zijn ingelicht door de groepsleerkracht.
5. Als binnen drie maanden voor de vierde keer grensoverschrijdend gedrag plaats vindt, moet een tweede oeps-formulier ingevuld worden volgens dezelfde procedure als bij het eerste oeps-formulier.
6. Als binnen drie maanden voor de vijfde keer grensoverschrijdend gedrag plaats vindt, dan volgt een schorsing van een dag. Deze kan alleen gegeven worden in overleg en door de directie.
7. Wanneer wederom grensoverschrijdend gedrag plaats vindt binnen drie maanden na de eerste officiële waarschuwing wordt over gegaan tot het protocol schorsing en verwijdering van leerlingen. De besluitvorming hierover ligt bij het bestuur (Stichting Spaarnesant).

3. Handleiding voor het gebruik van het Oeps-formulier.

Deze handleiding bevat informatie over het Oeps-formulier, het inzetten en beschrijven van het formulier en een korte toelichting op grensoverschrijdend gedrag.

Het doel van het Oeps-formulier.

Het Oeps-formulier, dat officieel heet, 'Oeps! Dat ging even mis', is een hulpmiddel voor leerkrachten als onderdeel van het socialiseringstraject van leerlingen met grensoverschrijdend gedrag.

Op het formulier, ter grootte van A4-formaat, staan vragen die de leerling in moet vullen. Het Oeps-formulier biedt leerlingen de gelegenheid constructief met probleemsituaties om te gaan. In veel situaties handelt de leerling uit onvermogen om een voorval op te lossen.

Het doel van het formulier is het sociaal emotionele bewustwordingsproces van de leerling te bevorderen en hen nieuwe vaardigheden op het terrein van de sociaal emotionele ontwikkeling aan te leren.

Het formulier kan tevens als extra pressie- of bewijsmiddel dienen voor de leerling, om zijn of haar gedrag te beteren. Op papier ziet het er toch anders uit dan in gesprek. Hiervoor is het nodig dat de school de ouders op de hoogte stelt van het bestaan en de inzet van het formulier door de school.

Door het Oeps-formulier door de ouders van de betreffende leerling te laten ondertekenen, worden ze op de hoogte gesteld van het ongewenste gedrag van hun kind. Zij kunnen, bij ernstige vergrijpen van hun kind, worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht, of directie, al of niet in het bijzijn van de leerling.

Het gebruik.

Voordat de leerling het Oeps-formulier gaat invullen is het belangrijk dat deze op de hoogte is van het doel van het formulier. Dit betekent in de praktijk dat de leerkracht het Oeps-formulier stap voor stap aan de leerling uitlegt;

Het kan in het belang van de leerling zijn dat het Oeps formulier vertrouwelijk wordt behandeld, omdat er eventueel persoonlijke gegevens van de leerling op worden beschreven.

Het Oeps-formulier wordt door de leerling ingevuld **samen met de leerkracht**. Duidelijk leesbaar, omdat het in een later stadium eventueel met de ouders moet worden besproken.

Het invullen.

Bij het invullen van het Oeps formulier beschrijft de leerling aan de hand van de vragen de probleemsituatie. De andere betrokkenen kunnen eventueel worden benoemd. De betrokkenen kunnen in een later stadium aanwezig zijn voor het oplossen van het voorval.

De vragen.

1. *Wanneer is het gebeurd?*

Hier vult de leerling de datum en de tijd in.

2. *Wat is er gebeurd?*

Bij deze vraag probeert de leerling zo duidelijk mogelijk de situatie te beschrijven. Een voorbeeld hiervan kan zijn: Ik heb geschopt en mijn meester uit gescholden. Tevens wordt bij deze vraag het moment van het voorval vermeld. Bijvoorbeeld, tijdens de les of tijdens de pauze.

3. *Waar gebeurde het? Wie waren erbij?*

4. *Wat heb jij allemaal gedaan en gezegd?* En niet iets wat een ander heeft gedaan of heeft gezegd. Het doel van deze vraag is dat de leerling probeert zoveel mogelijk zijn eigen rol bij het voorval te beschrijven. De leerling beschrijft bij deze vraag tevens wat hij of zij heeft gezegd. Omdat de leerling zijn eigen inbreng beschrijft, komt de andere partij hier niet ter sprake.

Het beschrijven van het eigen aandeel van de leerling dient als reflectie op het eigen aandeel van de leerling. Door op zichzelf te reflecteren kan het bewustwordingsproces van de leerling op gang worden gebracht en benoemd.

5. *Hoe had je het kunnen voorkomen?*

De leerling probeert bij zichzelf na te gaan hoe hij of zij zich anders op had kunnen stellen om de ontstane problemen te voorkomen.

6. *Hoe los je dit probleem op?*

Bij deze vraag gaat het erom dat de leerling zich gaat proberen voor te stellen welke sociale vaardigheid hij/zij zelf had kunnen inzetten, of welke handelingen doeltreffender waren geweest bij het voorval.

N.B.: Juist door het gebrek aan sociale vaardigheden kan het voor de leerling heel moeilijk zijn deze vraag te beantwoorden.

7. *Wat heb je ervan geleerd?*

De leerling verwoordt hier hoe hij/zij bij een volgend voorval beter kan reageren.

8. *Opmerking leerkracht.* Hier kan de leerkracht aanvullende informatie opschrijven.

De afkoelingsperiode.

Het kan voor komen dat de betrokkenen bij het voorval tijd nodig hebben de emoties te laten bezinken en tot rust moeten komen. Wanneer dit nodig is voor een positieve oplossing van de problematiek, moet dit door beide partijen worden gerespecteerd. Deze afkoelperiode kan namelijk belangrijk zijn voor het verloop van het nagesprek. Tevens krijgen de betrokken partijen de gelegenheid na te denken over constructieve oplossingen van het voorval.

Het nagesprek.

Het Oeps-formulier moet niet op zichzelf staan. Na het uitschrijven van de situatie op het Oeps-formulier en een eventuele rustperiode, waarin de emoties kunnen bezinken, volgt er een nagesprek met de betrokken leerling(en), met de leerkracht, of met de directie. Juist dit nagesprek zorgt voor het inzicht van de leerling in zijn eigen handelen en het aanleren van nieuwe sociale vaardigheden.

Het is belangrijk voor de leerling dat de leerkracht of de directie de emoties van de leerling erkent, zodat het nagesprek met minder weerstand van de leerling kan worden gevoerd.

Tijdens dit nagesprek krijgt de leerling feedback van de leerkracht. Vervolgens bespreken ze samen welke nieuwe sociale vaardigheden de leerling heeft geleerd en hoe deze nieuwe vaardigheden in het vervolg zullen worden benut door de leerling.

Gesprek met de ouders.

Ouders worden voordat het Oeps-formulier mee naar huis gaat door de leerkracht of de directie telefonisch geïnformeerd over de situatie.

De leerling neemt het Oeps formulier, dat door de leerling samen met de leerkracht is ingevuld, mee naar huis en laat het zijn of haar ouders ondertekenen. Vervolgens wordt het formulier door de leerling mee terug naar school genomen, waar het wordt ingeleverd bij de betreffende leerkracht. Het Oeps-formulier wordt bewaard in een map bij de directie.

Bijlage 1: Contract sociale vaardigheden

OBS de Piramide

We vinden het prettig als je bij ons op school:

Naar een ander luistert
Eerlijk bent
Je aan je afspraken houdt
Een fout durft toe te geven
Een ander helpt
Voor je mening uitkomt
Eens een complimentje geeft
Je excuus aanbiedt als je fout bent geweest
Elkaar gedag zegt
Je eigen rommel opruimt
Geen pet draagt
Je mobiele telefoon inlevert aan het begin van de schooldag
Je mobiele telefoon uitzet als je op het schoolplein bent
Dat je respectvol met social media omgaat

Uit respect voor een ander:

Spreken wij Nederlands op school
Doe je niets bij een ander wat je zelf ook niet wilt
Kom je niet aan de ander, als de ander dat niet wil
Sta je niet meteen met een oordeel klaar en probeer je de ander te begrijpen
Sluit je geen andere kinderen buiten
Scheld je geen andere kinderen uit

Bij pestgedrag:

Vertel je aan de meester of juf dat je gepest wordt
Vertel je aan de meester of juf dat een ander gepest wordt (dit is geen klikken)
Praat je er met anderen over, bijvoorbeeld je ouders
(denk ook aan de kindertelefoon)

Bij ruzie:

Denk je eerst na over de drie SSS (schoppen, slaan en schelden)
Probeer je het eerst op te lossen door het uit te praten
Bedreig je geen andere kinderen
Haal je hulp als dat nodig is
Pak je geen spullen van de ander af
Moedig je iemand die ruzie heeft niet aan

Ik, uit groep . . . houd mij aan dit contract.

Datum:

Handtekening leraar:

Handtekening leerling:

Bijlage 2:

Pestprotocol Kanjermethode

OBS de Piramide

OBS de Piramide

Inhoudsopgave:

1. Waarom een pestprotocol?	Blz. 10
2. Uitleg van de petten van de Kanjertraining	Blz. 10
3. Pestprotocol voor alle kinderen	Blz. 10
4. Pestprotocol voor het gepeste kind	Blz. 10
5. Pestprotocol voor de pester	Blz. 11
6. Pestprotocol voor de ouders	Blz. 11
7. Pestprotocol voor de leerkracht	Blz. 12

1. Waarom een pestprotocol?

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind gepest wordt. Dit pestprotocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining die op onze school gegeven wordt. Het Kanjerproject werkt wat betreft pesten ook preventief.

Dit pestprotocol bestaat uit 5 delen: *voor alle kinderen, voor het gepeste kind, voor de pester, voor de ouders en voor de leerkracht*. Deze partijen zijn allemaal betrokken bij een situatie waarin gepest wordt en worden op deze manier beter geïnformeerd.

2. Uitleg van de petten van de Kanjertraining

De kleur van de petten staat voor een bepaald gedrag:

Witte pet/tijger:

De tijger is een kanjer. Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf op en voor anderen. Maar weet ook wanneer tijd is om weg te lopen.

Rode pet/aap:

Neemt niemand serieus ook zichzelf niet, hij/zij lacht overal om. Het is een meeloper en versterkt hierdoor het gedrag van de pestvogel.

Gele pet/ konijn:

Heeft een slecht zelfbeeld en komt niet voor zichzelf op of voor anderen. Loopt liever snel (bang) weg.

Zwarte pet/pestvogel:

Vindt zichzelf geweldig en anderen helemaal niks. En laat dat aan andere kinderen voelen. Alle anderen deugen niet en hij/zij bepaalt zelf wel wat hij doet. Hij/zij pest andere kinderen.

3. Pestprotocol: VOOR ALLE KINDEREN

Zie je dat iemand gepest wordt?

Meld het aan je leerkracht! (zet je witte pet op)

Klikken over pesten bestaat niet!!

1. Ik zet mijn witte pet op, want ik pest niet mee.
2. Ik meld (zelf of samen met andere kinderen) het pesten bij de leerkracht, mijn vader/moeder of een andere volwassene.
3. Ik durf te zeggen: *Houd ermee op! Ik vind het gemeen wat jij doet.*
4. Ik vertel het thuis en vraag om ideeën.

4. Pestprotocol: VOOR HET GEPESTE KIND

1. Ik ga niet huilen, piekeren of verdrietig zijn.
Ik pak het pesten aan.
2. Ik zeg: *Dat vind ik niet leuk. Stop er mee. Je doet gemeen. Je maakt me verdrietig, ik wil dat je stopt*
3. Pesten is gemeen. Ik meld dat ik gepest word. Dat is geen klikken!
4. Ik vraag klasgenootjes om mij te helpen zodat ik niet alleen sta.
5. Ik ga mijn hart luchten bij iemand, die ik aardig vind en vertrouw en vraag om hulp. Dit doe ik bij mijn ouders, de juf of meester of iemand anders die ik goed ken.
6. Ik negeer de pestvogel. Hij/zij weet niet eens wat hij/zij doet. Ik draai me om en meld het.
7. Als ik vervelende e-mails krijg dan verwijder ik ze direct en de volgende keer open ik ze niet eens. Het adres ga ik blokkeren zodat de e-mails direct verwijderd worden.
8. Word ik digitaal gepest dan blokkeer ik die personen, zodat ze niet meer met mij kunnen praten.
9. Ik schrijf alle vervelende dingen die de pestvogels doen op. Dan laat ik dit de leerkracht of mijn ouders lezen. Ik kan gaan praten met een ander gepest kind.
10. Ik kan boeken lezen over het pesten.

11. Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pestten.net.
12. Het is niet mijn schuld. Ik ben zoals ik ben en dat is oké.
13. *IK KAN DE PESTVOGEL(S) AAN ALS IK HULP KRIJG VAN KLASGENOOTJES, JUF/MEESTER, OUDERS, VRIENDEN/VRIENDINNEN.*

5. Pestprotocol: VOOR DE PESTER

1. Ik denk na over hoe het is om gepest te worden.
Hoe zou ik dat vinden?
2. Ik kan mijn zwarte pet afzetten: IK STOP MET PESTEN
3. Ik vraag hulp aan de leerkracht en/of mijn ouders.
4. Ik ga na schooltijd direct naar huis, zodat ik niet in de verleiding kom om te pesten.
5. Als ik een geintje maak, mag het niet ten koste gaan van anderen.
6. Ik ga nadenken over hoe ik mijn gedrag kan verbeteren.:
-Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? STOP! Ik doe aardig en anderen doen aardig tegen mij
7. Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pestten.net.
8. Ik kan mijn zwarte pet omruilen voor een witte pet, ook al verwachten anderen dat ik de pestvogel ben.

6. Pestprotocol: VOOR OUDERS

1. Ook mijn kind kan een zwarte pet opzetten en de pester zijn.
2. Ook mijn kind kan gepest worden.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek, als ik hoor dat mijn kind vaak een zwarte pet opzet.
6. Ik probeer erachter te komen wat de mogelijke oorzaken kunnen zijn.
7. Ik vraag mij af:
-Voelt mijn kind zich veilig thuis?
-Voelt mijn kind zich veilig op school?
-Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
-Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
-Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
-Welke tv-programma's volgt mijn kind allemaal?
-Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, niet met de ouders van een pestvogel of een gepest kind.
12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik leesboeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of de school dit aangeeft.

7. Pestprotocol: VOOR DE LEERKRACHT

'Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van pesten.'

1. Door het kanjerproject wordt het pestgedrag verminderd en misschien zelfs voorkomen.
2. Wacht niet tot het pesten gemeld wordt, maar let op de signalen. Want lang niet al het pesten wordt gemeld.
3. Ik geef de pester een andere plaats in de klas
4. Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:
Doodzwijgen, isoleren, insluiten in de klas, op de gang of het schoolplein
Opwachten buiten school, Slaan of schoppen, Achterna rijden, Altijd een bijnaam

Gedragprotocol OBS de Piramide

*gebruiken, Zogenaamd leuke opmerkingen maken, Jennen, Bezittingen afpakken
Opmerkingen maken over kleding, Iemand voortdurend ergens de schuld van geven*

5. Neem leerlingen serieus als pesterijen gemeld worden. Doe je dat niet dan durft hij/zij het misschien niet weer te zeggen.
6. Bij onderhuids pesten moet je het pesten in de algemene zin in de klas aan de orde stellen. Bijv. oorlog en vrede, schending van mensenrechten, kindermishandeling, pesten op school (oorzaken en gevolgen)
7. Is er sprake van merkbaar lichamelijke of geestelijke mishandeling dan moet je direct ingrijpen. Als je nu niet ingrijpt dan zeg je eigenlijk: 'ga maar door'. Het gesprek dat je nu met de pester moet voeren is kort en heel duidelijk. Vraag aan de pester: '*Is het jouw bedoeling om het leven van.....zuur te maken?*' Hierop kan/mag de pester alleen maar *ja* of *nee* antwoorden. Bij *nee*, mag het vanaf nu ook niet weer gebeuren. Bij *ja*, is het een groot probleem zal het stappenplan grensoverschrijdend gedrag in werking gezet worden.
8. Als dit alles geen effect heeft, is de volgende stap het voeren van een aantal *probleemoplossende gesprekken* met de pester om de oorzaak van het pestgedrag te vinden. Mogelijke oorzaken:
Eerst zelf gepest zijn, bang zijn om zelf het mikpunt te worden, groot willen doen voor anderen, jaloers zijn, verwend zijn, slecht voorbeeld van..., geweld op tv of internet, reactie op bepaalde stoffen, (te kort aan) aandacht van ouders, mishandeling, nooit gecorrigeerd worden door de ouders, enz.
9. Niemand is gewoon een pester. Het is aangeleerd gedrag. Een pester kan zijn zwarte pet afzetten. Maar daar is hulp bij nodig.
10. Is de oorzaak duidelijk? Probeer dan de gevoeligheid van de pester voor wat hij met het slachtoffer uithaalt, te vergroten.
11. Maak daarna samen met de pester afspraken over gedragsverandering. Aan het einde van elke week evalueer je samen met de 'pester' of hij/zij zich aan de afspraken heeft gehouden.
12. Bij grote problemen kun je in overleg met de zorg een handlingsplan opstellen.
13. Maar wat als het geen effect heeft? Neem dan contact op met de ouders. De ouders moet dan- voorzichtig, maar duidelijk- worden verteld wat hun kind anderen aandoet. Ouders kunnen het pesten niet ontkennen omdat je alle voorgaande activiteiten hebt vastgelegd.
14. Als een pester andere kinderen echt mishandelt of eigendommen vernielt moeten de ouders er direct bij worden betrokken.
15. Stopt het pesten niet, dan is een sociale vaardigheidstraining een optie). Uiteindelijk kan via de ib-ers ook externe hulp worden gevraagd.
16. Maar niet alleen de pester heeft hulp nodig. Ook de gepeste leerling moet geholpen worden. Anders wordt hij/zij een konijntje (bang/passief) of juist zelf een pestvogel (Pester). Ook de gepeste leerling kan baat hebben bij sociale vaardigheidstraining (Kanjerttraining) Tijdens de gymles kun je aandacht besteden aan zelfverdediging om de weerbaarheid van de leerlingen te vergroten.
17. Vergeet de hulp aan de hele klas niet. Lees in de klas een boek over pesten. Bespreek samen met de leerlingen het contract sociale vaardigheden en laat iedereen het ondertekenen en bespreek ook dat iedereen zich eraan houdt.
18. Elke situatie is weer anders, dus je moet zelf proberen in te schatten wat de ernst van de situatie is. Maar schuif het niet te snel weg, maar leg het 'probleem' eens voor aan een collega of de IB-er. Dan heb je meer steun/zekerheid.

Bijlage 3 **Oeps formulier!**

OBS de Piramide

Datum:
Groep:
Naam:

Wat is er gebeurd? ----- -----	
Waar gebeurde het? ----- -----	Wie waren erbij? ----- -----
Wat heb je gedaan/gezegd? ----- -----	
Hoe had je het kunnen voorkomen? ----- ----- -----	
Hoe los je dit probleem op? ----- -----	
Wat heb je ervan geleerd? ----- -----	
Opmerkingen leerkracht: -----	

Handtekening leerkracht: -----

Handtekening ouders: -----

Bijlage 4

PROTOCOL SCHORSING EN VERWIJDERING VAN LEERLINGEN

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht.

Er worden 4 vormen van maatregelen genomen:

- OEPS- formulier
- Schorsing van een dag of dagdeel door directie
- Schorsing in overleg met het bestuur
- verwijdering

OEPS formulier

We hebben met elkaar een aantal gedragsregels afgesproken en in de vorm van een contract opgesteld. Leerkrachten, leerlingen, directie en ouders dienen zich aan deze regels te houden.

De handhaving van de gedragsregels tijdens schooltijd behoort tot de taak van de leerkrachten (handhaving) en de directie (toezicht).

Alle leerlingen ondertekenen het contract sociale vaardigheden. (Vanaf groep 4)

Indien een leerling ernstig ongewenst gedrag vertoont, wordt dit door de betreffende leraar gemeld aan de directeur. Betreffende leerling krijgt een waarschuwing.

Bij herhaling van ongewenst gedrag volgt een gesprek met de leerling, de leerkracht en de directeur.

De leerling vult het met de hulp van de leerkracht een **OEPS formulier** in zoals omschreven in het gedragsprotocol. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. De ouders worden uitgenodigd als de leerling 2x een OOPS- formulier heeft ingevuld. Er volgt een gesprek met de directeur. Is er de volgende keer weer sprake van ernstig ongewenst gedrag, dan volgt de time-out maatregel.

Schorsing van een dag of dagdeel door directie

Naast een schorsing van een dag of dagdeel na het invullen van twee oeps-formulieren is het ook mogelijk een schorsing te geven na zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag.

In zulke gevallen kan het goed zijn dat het kind, ter afkoeling van alle betrokkenen, even uit de school is. De school treft in een dergelijk geval een ordemaatregel of schorsing van een dag of dagdeel Dit kan na contact met de ouders/ verzorgers, onmiddellijk ingaan. De duur hiervan wordt bepaald naar aanleiding van het incident. Wanneer het na een dergelijke weer mis gaat vindt er overleg plaats tussen directie en het bestuur over de te nemen vervolgstappen.

Schorsing in overleg met het bestuur

Leerlingen kunnen van school worden gestuurd: schorsing (voor een tijdje) of verwijdering (voorgoed). Een besluit tot schorsing kan door de schoolleiding genomen worden, na overleg met het schoolbestuur en de inspectie en na melding bij de leerplichtambtenaar. Meestal gebeurt zoiets alleen als er sprake is van wangedrag van de leerling en/of de ouders. Het kan ook gebeuren dat een leerling wordt verwijderd omdat de school niet (meer) kan voldoen aan de zorg behoefte van de leerling. De beslissing over verwijdering van een leerling wordt genomen door het schoolbestuur. Voordat een dergelijk besluit kan worden genomen, worden eerst de leerkracht en de ouders gehoord. Als het besluit eenmaal is genomen, mag een schoolbestuur de leerling niet onmiddellijk van school sturen. Het bestuur moet namelijk gedurende acht weken vanaf het moment dat tot verwijdering is besloten, proberen een andere school te vinden voor de leerling. Als een nieuwe school is gevonden, kan de leerling direct worden verwijderd. De termijn van acht weken hoeft dan niet meer worden afgemaakt. Als het vinden van een andere school niet lukt, mag de school de leerling de toegang tot de school na acht weken weigeren.

Bijlage 5

**FORMULIER INZAKE SCHORSING VAN EEN DAG OF DAGDEEL DOOR DIRECTIE,
SCHORSING IN OVERLEG MET HET BESTUUR EN OF VERWIJDERING VAN
LEERLINGEN**

Naam leerling:

Geboortedatum:

Naam leerkracht:

Datum incident:

Het betreft ongewenst gedrag tijdens

- lesuren
- vrije situatie
- plein
- elders:

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- leerkracht
- medeleerlingen
- anderen:

Korte omschrijving van het incident:

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- gesprek op school
- telefonisch contact

Datum en tijd:

Gesproken met:

De volgende maatregel is genomen:

- schorsing van een dag of dagdeel
- schorsing in overleg met het bestuur
- in gang zetten van een procedure tot verwijdering

Datum gesprek ouders/verzorgers en de school:

(zie verder verslag van het gesprek)

Afspraken tussen ouders/verzorgers en de school:

Handtekening ouder:

Gedragsprotocol OBS de Piramide